

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 312/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 5 października 2021 r., sygn. akt III Ko 87/21			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca oskarżonego			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny pełnomocnik			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Pełnomocnik wnioskodawczyni E. V. zaskarżył wyrok „w części, tj. co do punktu I i II co do odsetek oraz co do punktu III w zakresie, w jakim oddała on dalej idące żądanie wniosku o odszkodowanie, tj. ponad kwotę 12.716,49 zł oraz o zadośćuczynienie, tj. ponad kwotę	#zasadny #częściowo zasadny #niezasadny #zasadny #częściowo zasadny #niezasadny #zasadny #częściowo zasadny #niezasadny	

104.000,00 zł” i wskazał, że:	#zasadny
„I. Na zasadzie art. 427 § 2 oraz art. 438 §1a i 2 k.p.k., w zakresie zasądzonego zadośćuczynienia zarzucam obrazę przepisów prawa materialnego i procesowego, a mianowicie:	#częściowo zasadny #niezasadny #zasadny #częściowo zasadny #niezasadny #zasadny #częściowo zasadny
1. art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23.02.1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w zw. z art. 445 § 1 i 2 k.c. oraz art. 448 k.c. poprzez błędną ich wykładnię skutkującą bezzasadnym oddaleniem w części wniosku o zasądzenie dalszego zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez B. J. (1) spowodowane na skutek wydania i wykonania wyroku Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 21.04.1984 r. sygn. akt III Kr 4/84, uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 30.06.1983 r., sygn.	#niezasadny #zasadny #częściowo zasadny #niezasadny #zasadny #częściowo zasadny #niezasadny #zasadny #częściowo zasadny #niezasadny #zasadny #częściowo zasadny #niezasadny

akt VIK 295/83,
w części dotyczącej
skazania B. J. (1) za
czyn z art. 46 ust.
1 i ust. 2 Dekretu
z dnia 12.12.1982 r.
o stanie wojennym
w zb. z art. 270
§ 1 k.k., tj. pkt I
oraz utrzymującego
ww. wyrok co do
czynów z art. 235
k.k., tj. pkt II i
III oraz niesłusznego
pozbawienia
wolności w okresie
od dnia 26.01.1983 r.
do dnia 22.02.1984
r., gdyż kwota
zadośćuczynienia
zasądzona przez
Sąd I instancji
jawi się jako
rażąco niska oraz
niewspółmierna do
rozmiaru doznanych
przez ojca
wnioskodawczyni
krzywd i cierpień,
ich intensywności
i nieodwracalnego
charakteru, zaś
okoliczności te
przemawiają za
zasądzeniem na
rzecz
wnioskodawczym
zadośćuczynienia w
wyższej wysokości,

2. art. 8 ust. 1
ustawy lutowej w
zw. z art. 445 § 1
k.c. poprzez błędne
ich zastosowanie
skutkujące
uznaniem, iż w
okolicznościach
niniejszej sprawy
sumą odpowiednią

zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez B. J. (1) jest kwota 104.000,00 podczas gdy Sąd I instancji nie uwzględnił we właściwy sposób wszystkich istotnych okoliczności, które w sposób wyjątkowy miały wpływ na wymiar krzywd ojca wnioskodawczym, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia, tj. okoliczności osadzenia i warunków, w jakich ojciec wnioskodawczym odbywał izolację, długotrwałości izolacji (13 miesięcy), braku kontaktów z rodziną zastraszania i bicia, skutków zdrowotnych i psychicznych osadzenia, obawy o dalszą przyszłość, zdrowie i życie, złych warunków bytowych w trakcie pozbawienia wolności, konsekwencji dla zdrowia, skali maltretowania, co doprowadziło do poczucia rażącej niesprawiedliwości przez wnioskodawczynię dodatkowo na skutek zasądzenia powyżej wskazanej symbolicznej kwoty

zadośćuczynienia w wysokości niewspółmiernie niskiej - w stosunku do rozmiaru krzywdy doznanej przez pokrzywdzonego,

3. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 i 2 k.c. oraz art. 448 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i nieuwzględnienie we właściwy sposób wszystkich istotnych okoliczności, które miały wpływ na wymiar krzywd B. J. (1), a zwłaszcza poczucia rażącej niesprawiedliwości z powodu niesłusznego pozbawienia go wolności w związku z działalnością niepodległościową warunków, w jakich wówczas przebywał, pośrednio - niepewności co do rzeczywistego okresu pozbawienia wolności, sposobu w jaki był traktowany, tęsknoty związanej z rozłąką z rodziną a w konsekwencji nieprawidłowe oddalenie wniosku o zadośćuczynienie w dalej dochodzonym zakresie,

4. art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c.

poprzez błędną ich
wykładnię
skutkującą
nieprawidłowym
sposobem
szacowania
zadośćuczynienia za
krzywdę doznaną
przez B. J.
(1) na skutek
przymusowego
umieszczenia w
izolacji, poprzez
przemnożenie liczby
miesiący izolacji
(13) przez kwotę
8.000,00 zł, podczas
gdy szacowanie
odpowiedniego
zadośćuczynienia
nie powinno polegać
na mechanicznym
przeliczeniu
powyższych
wartości, ale na
uwzględnieniu
całokształtu
okoliczności sprawy,
w szczególności
krzywdy doznanej
przez
represjonowanego,
co w ocenie
skarżącej przełożyło
się na zaniżenie
przyznanego
zadośćuczynienia,

5. art. 7 k.p.k.,
polegające na
dowolnej ocenie
dowodów i
wyciągnięcie z
materiału
dowodowego
zgromadzonego w
sprawie wniosków
sprzecznych z
zasadami logicznego
rozumowania,

doświadczenia
życiowego i
wskazaniami
wiedzy, a w
konsekwencji błędne
przyjęcie, że
zasądzona kwota
zadośćuczynienia
jest kwotą
odpowiednią
podczas gdy w
istocie jest kwotą
nieadekwatną do
okoliczności
niniejszej sprawy, w
tym wynikających
z treści zeznań
wnioskodawczym,
skutkiem czego było
zasądzenie zaniżonej
w stosunku do
znacznego rozmiaru
krzywdy doznanej
przez ojca
wnioskodawczym
kwoty
zadośćuczynienia, co
prowadzi do
poczucia rażącej
niesprawiedliwości
odnośnie osoby
B. J. (1) z
powodu skazania
za działania
niepodległościowe,
stanowiące
kluczową aktywność
w jego życiu.

II. Na zasadzie art.
427 § 2 oraz art.
438 § 1a i 2
k.p.k. w zakresie
zasądzonego
odszkodowania
zarzucam obrazę
przepisów prawa
materialnego i

procesowego, a
mianowicie:

a) art. 445 § 1 i 2 k.c.
w zw. z art. 361 k.c.
w zb. z art. 552 § 1
i 4 k.p.k. poprzez ich
błędną wykładnię
i niezastosowanie
polegającą na
błędnym oddaleniu
wniosku w części
odnośnie kwoty
19.781,01 zł z tytułu
szkody doznanej
przez ojca
wnioskodawczym z
tytułu utraconych
zarobków za okres
pobytu w izolacji
więziennej, podczas
gdy Sąd ograniczył
się jedynie do
polemiki co do
zasady dochodzonej
przez
wnioskodawczynię
sumy pieniężnej z
tytułu
odszkodowania w
pełnym zakresie,

b) art. 558 k.p.k.
w zw. z art.
322 k.p.c. poprzez
ich niezastosowanie
w sytuacji, gdy z
ustaleń faktycznych
dokonanych przez
Sąd I instancji
wynika, że ojciec
wnioskodawczym w
okresie jego
uwięzienia doznał
szkody w wysokości
wskazanej w
złożonym w sprawie
wniosku, a ponadto
wnioskodawczym
wykazała podstawy

do zasądzenia pełnej kwoty odszkodowania,

c) art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 552 § 1 k.p.k., art. 361 § 1 i 2 k.c. poprzez błędną wykładnię skutkującą uznaniem, że należne odszkodowanie stanowiące wynagrodzenie, jakiego podczas izolacji więziennej nie uzyskał B. J. (1), należy pomniejszyć o koszty utrzymania, czyli o 1/2 z uwagi na to, że w ocenie Sądu pierwszej instancji na wolności pokrzywdzony zaoszczędziłby jedynie 50% tego wynagrodzenia, co przeczy zasadzie pełnej kompensacji szkody, zgodnie z którą odszkodowanie powinno stanowić kwotę będącą pełnym naprawieniem doznanej przez niego szkody (100% uzyskanego wynagrodzenia),

d) art. 322 k.p.c. przez jego brak zastosowania i polegający na przyjęciu, że wysokość odszkodowania z

tytułu utraconego wynagrodzenia wynosi 12.226,49 zł i zdaniem Sądu w sprawie wyłączona jest możliwość dochodzenia odszkodowania w pełnym zakresie, podczas gdy w ocenie wnioskodawcy na potrzeby szacowania tego odszkodowania należy przyjąć wynagrodzenie w pełnej wskazanej wysokości, gdyż to właśnie ze względu na izolację represjonowany został pozbawiony możliwości rozwoju zawodowego i osobistego, wobec czego należy dojść do wniosku, że gdyby B. J. (1) nie został niesłusznie pozbawiony wolności, mógłby uzyskiwać wynagrodzenie w pełnym zakresie w czasie, który spędził w izolacji.”

Ponadto, w zakresie zasądzonego zadośćuczynienia i odszkodowania zarzucił:

„- obrazę przepisów prawa materialnego, tj.: art. 481 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nieprzyznanie od zasądzonych sum

	<p>odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, pomimo, że takie żądanie zostało zgłoszone w przedmiotowym wniosku o zadośćuczynienie i odszkodowanie.”</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Apelacja pełnomocnika wnioskodawczyni E. V. zasługiwała na częściowe uwzględnienie - w zakresie kwestionującym kwoty dotychczas zasądzonego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz odszkodowania, tudzież podważającym rozstrzygnięcie wydane w przedmiocie odsetek i stąd implikowała odpowiednią zmianę zaskarżonego wyroku przez sąd ad quem.</p> <p>Przed merytorycznym odniesieniem się do wniesionej skargi odwoławczej</p>			

wskazać należy, iż nie została ona w sposób poprawny i przejrzysty skonstruowana.

Mianowicie pełnomocnik wnioskodawczyni nadużywa w niej podstaw odwoławczych i zbędnie multiplikuje formułowane w petitum zarzuty, rozczłonkując je na rodzaje, punkty, podpunkty, tirety, wręcz dowolnie łączy zarzuty naruszenia prawa materialnego i procesowego, zaś w poszczególnych akapitach apelacji wskazuje na obrazę tych samych przepisów (kilkukrotnie na naruszenie „art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c.” (zarzuty nr I.2, I.4), względnie „art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 i 2 k.c. oraz art. 448 k.c.” (zarzuty nr I.1, I.3) oraz „art. 361 k.c.” (zarzuty nr II a, II c), czy obrazę przepisów prawa procesowego, np. „art. 322 k.p.c.” (zarzuty nr II b i II d). Wydaje się, że tego typu inicjatywa zupełnie niepotrzebnie czyni przedmiotową apelację

nieuporządkowaną i wręcz chaotyczną, co utrudnia wychwycenie tych zasadniczych kwestii, które zdaniem skarżącego są istotne dla rozstrzygnięcia, a w konsekwencji i nie ułatwia merytorycznego (zwięzłego) odniesienia się do tak zaprezentowanej argumentacji zwłaszcza, iż poszczególne strony wniesionej skargi odwoławczej również nie zostały nawet w należyty sposób wskazane (ponumerowane).

Na wstępie przypomnieć należy, iż zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U.2021.1693 t.j.), zwanej w dalszej części niniejszego uzasadnienia „ustawą lutową”, osobie wobec której stwierdzono nieważność orzeczenia albo wydano decyzję

o internowaniu w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 r. w Polsce stanu wojennego, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wydania lub wykonania orzeczenia albo decyzji. Poza sporem pozostaje konstatacja, że B. J. (1) doświadczył represji z powodu prowadzonej działalności niepodległościowej, a co za tym idzie, roszczenie uprawnionej wnioskodawczynie (E. V.) o odszkodowanie i zadośćuczynienie, sformułowane na gruncie art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, co do zasady, miało trafne normatywne podstawy.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do kwestii zadośćuczynienia, wskazać należy, że rzeczywiście zasądzona na rzecz wnioskodawczynie suma 105.000 zł nie była

**„odpowiednia” –
art. 445 § 1k.c.
W przekonaniu
sądu ad quem
konstatacja ta
nie była jednak
rezultatem
wyłącznie
podzielenia
trafności zarzutu
(z punktu I.5
apelacji), gdzie
podniesiono
naruszenie
przepisów prawa
procesowego –
art. 7 k.p.k.,
polegającego na
dowolnej ocenie
dowodów i
wyciągnięciu z
materiału
dowodowego
zgromadzonego
w sprawie
wniosków
sprzecznych z
zasadami
logicznego
rozumowania,
doświadczenia
życiowego i
wskazaniami
wiedzy, a w tym
zeznań
wnioskodawczyni.
Pełnomocnik w
sposób
niezasadny łączy
zresztą ten zarzut
z artykułowaną
także obrazą
przepisu art. 410
k.p.k. i z
bliżej nieznanych
powodów
podkreśla to
dopiero w
uzasadnieniu
apelacji (art.118**

k.p.k.). Owo naruszenie przepisu art. 410 k.p.k. miało polegać na tym, że Sąd I instancji „pomiął w czasie wyrokowania istotne krzywdy wynikające z niesłusznego pozbawienia wolności B. J. (1)”, „(...) w uzasadnieniu wyroku Sąd nie wskazał, aby wziął pod uwagę (...) szczególne okoliczności”, „nie da się (...) odnaleźć w treści uzasadnienia żadnych stwierdzeń mówiących o powyższych wyjątkowych krzywdach psychicznych” (s. 6 apelacji). Tymczasem zauważyć należy, iż dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy (w tym dokumenty archiwalne), czy też relacje wnioskodawczyni zostały generalnie dostrzeżone i ocenione przez Sąd I instancji (s. 6 uzasadnienia

wyroku SO) w sposób logiczny i nie naruszający wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Zresztą do naruszenia art. 410 k.p.k. dochodzi na skutek oparcia orzeczenia na okolicznościach nieuwjawnionych w toku rozprawy głównej, bądź też przez pominięcie przy wyrokowaniu ujawnionych w toku rozprawy głównej okoliczności tak korzystnych, jak i niekorzystnych dla strony (zob. wyrok SN z 17.09.2004 r., IV KK 102/04, LEX nr 126693). Tego zaś w niniejszej sprawie nie wykazano. Nie stanowi zaś obrazy przepisu art. 410 k.p.k. dokonanie takiej, czy innej, oceny dowodu przeprowadzonego lub ujawnionego na rozprawie (por. postanowienie SN z 02.06.2002 r., KKN 34/01, LEX nr 53912).

Wydaje się też, że pełnomocnik

wnioskodawczyni
E. V.mnożąc
zarzuty w
odniesieniu do
zapadłych
rozstrzygnięć
Sądu I instancji
(in concreto
zadośćuczynienia
i
odszkodowania),
jak się wydaje
przyjął
założenie, wbrew
zasadzie
„argumenta non
numeranda, sed
ponderanda
sunt”, że to ich
liczba, a nie
waga zadecyduje
o skuteczności
apelacji. W
konsekwencji, z
uwagi na to, że
cztery pierwsze
zarzuty apelacji
(punkty I.1, I.2,
I.3 i I.4)
dotyczą w istocie
zakwestionowania
wysokości
zasądzonego
zadośćuczynienia,
dlatego w
odniesieniu do tej
części skargi, w
celu uniknięcia
powtórzeń,
niezbędne będzie
przedstawienie
łącznego
wspólnego)
stanowiska sądu
ad quem, zaś
takie postąpienie
znajduje zresztą
akceptację w
orzecznictwie
(por.

postanowienie
SN z 04.11.2021
r., II KK 495/21,
LEX nr 3333572).
Pozostając w
tej konwencji
rację należało
przysnać
skarżącemu w
tym zakresie, w
jakim zarzucił
on naruszenie
przepisów prawa
materialnego, a
to: „art. 8 ust. 1
ustawy lutowej w
zw. z art. 445 § 1
i 2 k.c. oraz art.
448 k.c.” (zarzut
nr I.1) „art. 8 ust.
1 ustawy lutowej
w zw. z art. 445
§ 1 k.c.” (zarzut
nr I.2), „art. 8
ust. 1 ustawy
lutowej w zw. z
art. 445 § 1 i 2
k.c. oraz art. 448
k.c.” (zarzut nr
I.3), „art. 8 ust.
1 ustawy lutowej
w zw. z art. 445
§ 1 k.c.” (zarzut
nr I.4), poprzez
nieuwzględnienie,
przez Sąd I
instancji, we
właściwy sposób
wszystkich
istotnych
okoliczności
sprawy,
mających wpływ
na określenie
rozmiaru
krzywdy
doznanej przez B.
J. (1) na skutek
niesłusznego
pozbawienia go

wolności w
okresie od dnia
26.01.1983 r. do
dnia 22.02.1984
r., tudzież
poprzez -
nieprawidłowy
sposób
wyliczenia
należnego
zadośćuczynienia,
co z kolei
skutkowało
zasądzeniem
zbyt niskiej
(„nieodpowiedniej”)
kwoty
zadośćuczynienia.
Należy jednak
poczytać uwagę,
że ustawa lutowa
nie daje podstaw
do tak szerokiego
rekompensowania
wyrządzonej
krzywdy, jak
postrzega to
pełnomocnik.
Brak jest przecież
uzasadnionych
podstaw do
rekompensowania
w ten sposób
całokształtu
działalności
niepodległościowej
(opozycyjnej)
prowadzonej
przez B. J. (1),
choć
podejmowane
przez ww.
działania (na
rzecz
niepodległego
bytu Państwa
Polskiego),
należy ocenić
jako godne
podziwu i

docenienia. Nie wszystkie zatem argumenty wniesionej apelacji zasługiwały na uwzględnienie. Zwłaszcza żądanie zasądzenia na rzecz wnioskodawczyni dalszej, „astronomicznej” wręcz sumy 2.237.545,36 zł zadośćuczynienia - jawiło się z pewnością jako nazbyt wygórowane i nie pozostające w jakimkolwiek racjonalnym powiązaniu z realiami przedmiotowej sprawy.

W tym miejscu ponownie przypomnieć należy, że art. 8 ust. 1 ustawy lutowej nie przewiduje żadnych sprecyzowanych, normatywnych kryteriów określania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając te oceny praktyce orzeczniczej w konkretnych sprawach. Podobnie przepisy

**Kodeksu
cywilnego
dotyczące zadość
uczynienia
ograniczają się
do wskazania,
ze zasądzona
suma ma być
„odpowiednia” –
art. 445 § 2 w zw.
z § 1 k.c. O tym,
czy zasądzone
zadośćuczynienie
spełnia ten
miernik decyduje
sąd orzekający
na podstawie
zindywidualizowanych
kryteriów,
wynikających z
materiału
dowodowego
sprawy, w
następstwie
rozważenia
wszystkich
istotnych
okoliczności.
Zaznaczyć przy
tym trzeba, że
odnoszenie
wysokości
należnej kwoty
zadośćuczynienia
wylącznie do
innych tego
rodzaju
(podobnych)
spraw - in
concreto do
„(...)utrwalonej
linii orzeczniczej
i obecnie
zasądzanych
środków na
podstawie
ustawy
lutowej” (vide
apelacja k. 225
in fine), wbrew**

odmiennym przekonaniom pełnomocnika, jest nieuprawnione z uwagi na to, że rozmiar krzywdy, w kontekście konkretnych ustaleń stanu faktycznego danej sprawy, musi być zawsze określony indywidualnie. Autor apelacji (a wcześniej wniosku) zdaje się nie dostrzegać, że zajmowane w tym przedmiocie stanowisko nie może pozostawać w oderwaniu od okoliczności konkretnej sprawy, której niepowtarzalność, w zakresie indywidualnego losu osoby represjonowanej nie upoważnia do przeniesienia jej, bez głębszej refleksji na sytuację osoby wnioskodawcy. Wprowadzenie zadośćuczynienie rzeczywiście ma mieć charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej i

musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość, jednakże z drugiej strony, wysokość ta nie może być nadmierna (w stosunku do doznanej krzywdy) i winna być „odpowiednia”, słowem utrzymana w rozsądnych granicach. Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji – i na wysokość zadośćuczynienia, składają się w szczególności cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić - ja to już wyżej zaznaczono - na tle niepowtarzalnych okoliczności konkretnej sprawy (zob. postanowienie SN z 15.03.2017 r., II KK 42/17, LEX nr 2273886; wyroki SN: z 03.07.2007 r., II KK 321/06, LEX nr 299187; z

**04.02.2008 r.,
III KK 349/07,
LEX nr 395071;
z 01.07.2020 r.,
V KK 164/19,
LEX nr 3082628;
z 09.02.2000 r.,
III CSW 582/98,
LEX nr 52776;
z 28.06.2005 r.,
I CK 7/05, LEX
nr 153254). Nie
sposób przecieź
pominąć, że ów
subiektywny i
indywidualny
charakter każdej
krzywdy, a także
i różne
okoliczności
każdej sprawy
(różne tło i
uwarunkowania),
powodują to,
iż jakiegokolwiek
porównania w
tym względzie,
czynione zresztą
i wcześniej przez
pełnomocnika w
złożonym
wniosku, nie
mogły być
adekwatne i
prawidłowe.
Odwoływanie się
zaś
pełnomocnika do
poglądów o
jednolitości
orzecznictwa
sądowego, mogło
być uznane za
słuszne tylko w
takim zakresie,
w jakim odnosiły
się one do
przyjmowania
przez sądy
podobnych**

**kryteriów i
wyznaczników
pozwalających
określić
rozmiary
doznanej
krzywdy i o
ile pozostają
w zgodności z
zasadą
indywidualizowania
okoliczności w
odniesieniu do
konkretnej osoby
i sytuacji. W
takim zaś
świetle, kwoty
zados#uczynienia
zasa#dzane w
innych
sprawach, nawet
podobnych,
moga#
stanowic#
jedynie
wskazo#wke#
dla sa#du
rozpoznaja#cego
konkretna#
sprawe#,
natomiast w
z#adnym stopniu
sa#du tego nie
wia#z#a# (por.
wyroki SN: z
28.06.2005 r., I
CK 7/05, LEX
nr 153254; z
03.07.2007 r.,
II KK 321/06,
LEX nr 299187;
z 28.08.2013 r.,
WA 18/13, LEX nr
1353966).**

**Wysokość
zados#uczynienia
za doznaną
krzywdę,
pryznawanego**

na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy lutowej (art. 445 § 1 i 2 k.c.) należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, co implikuje stwierdzenie, że zarzut wadliwego określenia wysokości zadośćuczynienia może być uwzględniony jedynie w sytuacjach, w których przyznane zadośćuczynienie w sposób oczywisty i rażący nie odpowiada relewantnym okolicznościom występującym w danej sprawie, a więc jest niewspółmierne do stopnia i długotrwałości krzywd doznanych przez represjonowanego (vide wyroki SN: z 17.01.2001 r., II KKN 351/99, LEX nr 51452; z 03.07.2007 r., II KK 321/06, LEX nr 299187; z 12.08.2008 r., V KK 45/08, LEX nr 438427; postanowienia SN: z 27.07.2005 r., II KK 54/05,

LEX nr 152495;
z 18.12.2012 r.,
III KK 275/12,
LEX nr 1232288;
z 24.04.2014 r.,
V KK 51/14,
LEX nr 1466589;
z 09.07.2014 r.,
II KK 166/14,
LEX nr 1488900;
z 19.10.2010 r.,
II KK 196/10;
z 27.06.2019 r.,
V KK 276/19;
z 30.07.2020
r., V KK
556/19). Właśnie
taka sytuacja -
w ocenie Sądu
Apelacyjnego -
miała miejsce
w przedmiotowej
sprawie.
Wprawdzie z
treści pisemnego
uzasadnienia
zaskarżonego
wyroku wynika,
że Sąd I instancji
generalnie
dostrzegł i
trafnie wskazał
szereg
okoliczności,
związanych z
pozbawieniem
wolności ojca
wnioskodawczyni,
które miały
istotne znaczenie
dla oceny
rozmiaru
krzywd, jakich
doznał, a w tej
mierze:
długotrwałość
izolacji (13
miesiący), jej
przyczyny
(działalność

*niepodległościowa),
niehumanitarne
warunki
osadzenia,
otrzymywane
głodowe racje
żywieniowe, jak
również
stosowaną
wobec
represjonowanego
przemoc fizyczną
i psychiczną, a
nadto wskazał,
że uwzględnił
negatywne
następstwa
izolacji w postaci
pogorszenia
stanu zdrowia
fizycznego i
psychicznego B.
J. (1), a w tym
9 - miesięczny
pobyt w oddziale
szpitalnym oraz
znaczną utratę
masy ciała (s.
10 uzasadnienia
SO). Rzecznik jednak
w tym, że
wskazany
powyżej
okolicznościom,
mającym wpływ
na miarkowanie
wysokości
zadośćuczynienia,
Sąd I instancji
nie nadal jednak
należytej rangi i
stąd nie znalazły
one
wystarczającego
odzwierciedlenia
w zasądzonej na
rzecz
wnioskodawczyni
E.
V.dotychczasowej*

**kwocie
zadośćuczynienia.
Odnosi się to
zwłaszcza do
zwłaszcza do
cierpień
fizycznych,
związanych z
długotrwałą i
dolegliwą
izolacją
represjonowanego
w trudnych
warunkach
bytowych,
higienicznych i
sanitarnych.
Wprawdzie, jak
już wyżej
wskazano
ustalenie, jaka
konkretnie
kwota
zadośćuczynienia
jest
„odpowiednia”, z
istoty należy do
sfery
swobodnego
uznania
sędziowskiego,
jednak nie może
być to uznanie
„dowolne”, a
uwzględniać
musi wszystkie
okoliczności
sprawy i opierać
się na czytelnych
kryteriach (zob.
wyrok SN z
03.07.2007 r.,
II KK 321/06,
LEX nr 299187;
postanowienie
SN z 10.01.2013
r., IV KK
292/12, LEX nr
1277775). W tej
ostatniej materii**

nie sposób
odmówić racji
autorowi
apelacji, że w
samym procesie
ustalania
wysokości
zadośćuczynienia
doszło do
uchybień
(błędów), skoro nie
były przejrzyste
kryteria
postąpienia Sądu
I instancji. Rzecz
bowiem w tym,
że Sąd ten
miarkując
wysokość
zadośćuczynienia
na kwotę
104.000 zł, z
bliżej
nie wskazał
w piśmie
uzasadnieniu
zaskarżonego
wyroku
powodów,
niezasadnie
posłużył się
swoim
przelicznikiem
pieniężnym
krzywdy
(doznanej przez
B. J. (1)), poprzez
zupełnie dowolne
przyjęcie kwoty
8.000 zł, jako
rekompensaty za
każdy miesiąc
pozbawienia
wolności (s. 10
uzasadnienia
SO), co trafnie
podkreślił
skarżący
pełnomocnik (*vide*
zarzut nr

I.4). Przyjęcie takiego przelicznika (tj. 8.000 zł x 13), w przekonaniu sądu ad quem, nie znajduje jednak żadnego jurydycznego uzasadnienia i powoduje, że tak limitowane zadośćuczynienie nie odzwierciedla rozmiaru rzeczywistej krzywdy, która ma charakter indywidualny. Tymczasem kwota zadośćuczynienia winna być postrzegana jako całość rekompensaty (tj. jednolita kwota) za poniesioną niesłusznie krzywdę (por. wyroki SN: z 20.10.2011 r., IV KK 137/11, OSNKW 2011, z. 11, poz. 105; z 04.02.2014 r., V KK 250/13, LEX nr 1441203; wyroki SA w Katowicach: z 20.03.2008 r., II AKa 71/08, LEX nr 410349; z 07.04.2009 r., II AKa 68/09, LEX nr 1271864; z 10.09.2009 r., II AKa 240/09,

**LEX nr 1271853;
z 27.02.2015 r.,
II AKa 516/14,
LEX nr 1668601;
z 20.09.2017 r.,
II AKa 312/17,
LEX nr 2414608;
wyrok SA w
Krakowie z
17.03.2016 r., II
AKa 7/16, LEX nr
2016305; wyrok
SA w Lublinie
z 02.02.2012 r.,
II AKa 268/11,
LEX nr 1210836).**
**Nadto, nawet
gdyby wskazany
w uzasadnieniu
zaskarżonego
wyroku,
aczkolwiek bliżej
niesprecyzowany
„przelicznik”, tj.
„po 8.000 zł
za każdy miesiąc
pozbawienia
wolności” miał
wynikać, jak
się wydaje, z
dotychczasowej
praktyki
orzeczniczej
Sądu
Okręgowego w
Szczecinie (co
starał się też
podkreślić
prokurator na
rozprawie
odwoławczej), to
i tak z
racjonalnych
względów nie
sposób
zaaprobować
tego argumentu
dla
zaaprobowania
wysokości**

**zadośćuczynienia
należnego za
represje wynikłe
z powodu
prowadzonej
działalności
niepodległościowej,
na gruncie art.
8 ust. 1 ustawy
lutowej,
ponieważ
prowadziłoby to
do unifikacji
rozstrzygnięć i
pomijania
indywidualnego
charakteru
każdej
rozpatrywanej
sprawy oraz
każdego z
dochodzonych
roszczeń (zob.
wyrok SN z
03.07.2007 r.,
II KK 321/06,
LEX nr 299187;
wyroki SA we
Wrocławiu: z
06.05.2003 r.,
II AKa 130/03,
OSA 2003/10/98;
z 16.10.2013 r.,
II AKa 307/13,
LEX nr 1381625;
wyrok SA w
Gdańsku z
29.01.2014 r.,
II AKa 1/14,
LEX nr 1430706).
Czynienie tego
typu porównań,
w tak delikatnej
i indywidualnej
kwestii, jaką jest
miarkowanie
wysokości
zadośćuczynienia
za doznaną
krzywdę,**

wynikłą z
niesłusznego
pozbawienia
wolności, grozi
zawsze
dokonywaniem
zbyt daleko
idących
uproszczeń,
prowadzących
do obrazy prawa
materialnego
(art. 445 § 1 k.c.).
Tymczasem ww.
przepis stanowi
jednoznacznie, że
zadośćuczynienie
powinno być
„odpowiednie”,
czyli ustalone z
uwzględnieniem
indywidualnych,
a więc
niepowtarzalnych
okoliczności
danej sprawy,
na podstawie
przeprowadzonych
dowodów (zob.
wyroki SN: z
03.07.2008 r., IV
CSK 113/08, LEX
nr 447669; z
04.02.2014 r., V
KK 250/13, LEX
nr 14411203).

Mając zatem na
uwadze
powyższe
względy, jak
również
całokształt
okoliczności
rzutujących na
rozmiar krzywdy
doznanej przez
B. J. (1),
Sąd Apelacyjny
uznał, że w

**niepowtarzalnych
realiach
przedmiotowej
sprawy,
zasądzona kwota
zadośćuczynienia
winna być
podwyższona do
wysokości
130.000 zł i
dopiero takie
zadośćuczynienie
będzie
„odpowiednie” i
adekwatne do
doznanej przez
represjonowanego
krzywdy.
Natomiast, jak
już to wyżej
zaznaczono,
przedstawione w
apelacji żądanie
„(...) zasądzenia
na rzecz
wnioskodawczyni
dalszej kwoty
2.341.545,36 zł,
tytułem
zadośćuczynienia”
było - w
ocenie sądu ad
quem - rażąco
wygórowane,
niewspółmierne,
nie znajdujące
żadnego
racjonalnego
uzasadnienia w
realiach
niniejszej
sprawy i sąd
nie zmierzałoby
do uzyskania
słusznej
rekompensaty,
ale niezasadnego
przysporzenia
majątkowego,
zatem nie mogło**

być
zaakceptowane.
Ustalenie zaś
nałężnej
wysokości
zadośćuczynienia
w kwocie
zdecydowanej
odbiegającej od
zapatrywań
wnioskodawcy
jest faktem nie
nałężącym do
kategorii
naruszeń prawa,
o jakiej mowa w
art. 523 § 1 k.p.k.,
w szczególności
art. 8 ust. 1
ustawy lutowej
i stosowanych
przepisów
Kodeksu
cywilnego, skoro
w. intencje
pełnomocnika
wyrzały się
akcentowaniu
dezaprobaty dla
ustaleń w
zakresie
wysokości
zasadzonego
zadośćuczynienia
(zob.
uzasadnienie
postanowienia
SN z 30.07.2020
r., V KK 556/19,
LEX 3276579).

Generalnie
trafne okazały
się natomiast
te argumenty
wniesionej
apelacji, które
ogniskowały się
wokół
zaskarżonego

**rozstrzygnięcia o
należnym
odszkodowaniu.
Przypomnieć
należy, że pojęcie
i zakres
odszkodowania
za poniesioną
szkodę, o którym
mowa w art. 8
ust. 1 ustawy
lutowej, są takie
same, jak w
przypadku
odszkodowania
za niesłuszne
skazanie,
tymczasowe
aresztowanie lub
zatrzymanie,
ujętego w
przepisach art.
552 k.p.k., zaś
w obu tych
przypadkach
przy orzekaniu
odszkodowania
winno się
uwzględniać
przepisy
Kodeksu
cywilnego,
odnoszące się
do szkody i
obowiązku jej
naprawienia.
Potwierdzają to
ustawowe
odesłania
dotyczące
przepisów
regulujących
postępowanie w
sprawach o
odszkodowanie
zawarte w art.
8 ust. 3 ustawy
lutowej i w art.
558 k.p.k. Stad
przyjąć należy,**

że
odszkodowanie,
zarówno oparte
na normie z art.
8 ust. 1 ustawy
lutowej, jak też
na art. 552 k.p.k.,
czy też orzeczone
w oparciu o
przepisy
Kodeksu
cywilnego,
opiera się na
jednolitym w
polskim
porządku
prawnym
rozumieniu
szkody i na tych
samyach regułach
dotyczących
sposobu jej
określenia i
naprawienia.
Zgodnie zaś z
art. 361 § 2
k.c., naprawienie
szkody o
charakterze
majątkowym
obejmuje straty,
które
poszkodowany
poniósł
(damnum
emergens) oraz
korzyści, które
mógłby
osiągnąć, gdyby
mu szkody nie
wyrządzono
(lucrum
cessans), przy
czym obowiązuje
zasada pełnego
odszkodowania,
zobowiązująca
sąd do
precyzyjnego
wyliczenia

wartości szkody
(gdy zaś nie da
się tego uczynić,
sąd może
zastosować
przepis art. 322
k.p.c.) i
orzeczenia o jej
naprawieniu tak,
aby uszczerbek
w majątku
poszkodowanego
został dokładnie
wyrównany, a
przyznane
odszkodowanie
ani nie było
niższe od
rzeczywistej
wysokości
szkody, ani jej nie
przewyższało.
Wyliczenie
wysokości
szkody o
charakterze
majątkowym
winno więc mieć
co do zasady
ściśle, wręcz
„matematyczny”
charakter i brak
jest w nim
pola do ocen
o charakterze
wartościującym,
czy odwoływania
się do
określonego
systemu
aksjologicznego.
Nie sposób też
pominąć, że art.
361 k.c.
proklamuje
zasadę pełnego
odszkodowanie,
która jest jedną z
najdonioślejszych
zasad prawa

zobowiązań.

Oznacza ona, że jeśli nic innego nie wynika z przepisu ustawy ani z umowy między stronami, poszkodowany powinien uzyskać naprawienie szkody w pełnej wysokości obejmującej *damnum emergens* i *lucrum cessans*, a sąd, który orzeka w przedmiocie odszkodowania, nie ma swobody jego miarkowania (zob. J. Ciszewski [red.], P. Nazaruk [red.]: Kodek cywilny. Komentarz aktualizowany, LEX/el 2022).

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, nie sposób było odmówić racji skarżącemu, który zasadnie podnosił (m.in. zarzut nr II a), aczkolwiek znowu zbędnie multiplikując te same kwestie - obrazę przepisów prawa materialnego, tj.

**art. 445 § 1 i 2
k.c. w zw. z art.
361 k.c. w zb. z
art. 552 § 1 i 4
k.p.k., w wyniku
oddalenia w
części wniosku w
zakresie szkody
doznanej przez
ojca
wnioskodawczyni
z tytułu
utraconych
zarobków za
okres pobytu w
izolacji
więziennej.
Zauważyć
należy, iż
dokonując
oszacowania
wysokości
szkody
poniesionej przez
B. J. (1) z tytułu
utraconych (w
okresie
pozbawienia
wolności)
dochodów, Sąd I
instancji
poczynił
prawidłowe
ustalenia
faktyczne co do
tego, że
represjonowany
(w czasie
zatrzymania w
styczniu 1983 r.
i tymczasowego
aresztowania),
był zatrudniony
w Zakładzie
(...) w S.
na stanowisku
konwojenta, zaś
na skutek
tymczasowego
aresztowania**

**jego stosunek
pracy uległ
rozwiązaniu w
trybie art. 66
Kodeksu pracy.
Jednakże, jak
słusznie
akcentuje to
skarżący, Sąd I
instancji
bezzasadnie
odmówił
ustalenia
rozmiaru szkody
majątkowej z
tytułu
utraconych
zarobków w
sposób wskazany
przez
pełnomocnika w
piśmie z dnia
15.09.2021 r.
(precyzującym
żądanie w
zakresie
odszkodowania
k. 198 i n.), na
kwotę 32.007,50
zł (z tytułu
utraconych
zarobków - k.
198v),
przyjmującym za
podstawę
przeciętne
wynagrodzenie
represjonowanego
przed jego
zatrzymaniem,
zwaloryzowane
na dzień
orzekania. W
przekonaniu
sądu
odwoławczego,
przedstawiony
przez
pełnomocnika
obliczenie**

**wysokości
należnego
takiego
odszkodowania,
w oparciu o
wynikającą z
dokumentów
archiwalnych
przeciętną
miesięczną
wysokość
wynagrodzenia
B. J. (1) w okresie
poprzedzającym
jego zatrzymanie
i tymczasowe
aresztowanie, tj.
kwotę 6.053 zł
(zob.
kwestionariusz z
26.10.1982 r.-
k.205),
zdecydowanie
bardziej
odpowiadało
rzeczywistemu
naprawieniu
szkody w pełnej
wysokości (z
tytułu utraty
wynagrodzenia),
niż przyjęta przez
Sąd I instancji,
w zaskarżonym
wyroku inna
metoda,
polegająca na
mnożeniu
przeciętnej ilości
godzin pracy w
miesiącu
kalendarzowym
oraz stawki
godzinowej
represjonowanego
(tj. 178 godzin x
20 zł = 3.560
zł), a następnie
dodaniu
uzyskiwanego**

przez B. J. (1) tzw. „dodatku śniadaniowego” (22 dni x 52,50 zł = 1.155 zł), co odpowiadało „jedynie” kwocie 4.715 zł miesięcznego wynagrodzenia. Wprawdzie Sąd I instancji także zastosował kryterium waloryzacyjne, jednakże w efekcie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sam przyznał, że popełnił błąd rachunkowy w wyliczeniu odszkodowania.

Rzecz jednak w tym, że Sąd I instancji nie ustrzegł się innego, zasadniczego błędu który polegał na podzieleniu ustalonej kwoty na połowę („bo 50% osiągniętego wynagrodzenia B. J. (1) byłby w stanie zaoszczędzić” – uzasadnienie SO). W świetle powyższej, nieuprawnionej konstatacji tegoż Sądu trafny okazał się zarzut (nr II c) apelacji

podnoszący
naruszenie
przepisów prawa
materialnego -
art. 8 ust. 1
ustawy lutowej
w zw. z art.
552 §1 k.p.k., art.
361 § 1 i 2
k.c., poprzez ich
błądną
wykładnię
skutkującą
uznaniem, że
należne
odszkodowanie
stanowiące
wynagrodzenie,
jakiego podczas
izolacji
więziennej nie
uzyskał B. J. (1),
należy
pomniejszyć o
koszty
utrzymania,
czyli o ½
(zaoszczędzenie
50 %). W
odpowiedzi
wskazać należy,
że Sąd
Apelacyjny w
niniejszym
składzie nie
aprobuje
stanowiska Sądu
I instancji,
odwołującego się
w tym właśnie
względzie - do
wcześniejszych
poglądów
prezentowanych
w orzecznictwie a
wskazujących na
potrzebę
stosowania, w
postępowaniu o
odszkodowanie

**za działalność na
rzecz
niepodległego
bytu Państwa
Polskiego, takiej
metody
wyliczenia
wysokości
szkody.
Pomijając już
okoliczność, że
akceptacja dla
jej stosowania
(w odniesieniu
do niesłusznego
skazania, czy
tymczasowego
aresztowania)
jak się wydaje
znajduje swe
źródło jeszcze
w wytycznych
wymiaru
sprawiedliwości
i praktyki
sądowej PRL
z lat
pięćdziesiątych
(zob. uchwała ZO
SN z 07.06.1958
r., 729/58,
OSNCK
1958/4/34), które
sformułowane
zostały na
gruncie
odmiennego
porządku
prawnego i przed
wejściem w życie
Konstytucji z
1997 r. i które
mogą obecnie
budzić
uzasadnione
wątpliwości i
generować
potrzebę ich
ponownej
analizy, to**

**przede
wszystkim
względ na
zasady
słuszności i
sprawiedliwości
społecznej,
wyrażone w
samej ustawie
lutowej (a zatem
jej ratio
legis) nakazują
orzeczenie
odszkodowania
w granicach
tego, co osoba
represjonowana
utraciła na
skutek
bezprawnego
działania
państwa
(utracony
dochód), nie zaś
tego, czego w
wyniku represji
nie
zaoszczędziła. Za
trafny uznać
należy zatem
pogląd
dominujący
obecnie w
orzecznictwie
Sądu
Najwyższego,
zgodnie z którym
nie jest
prawidłowe
sprowadzanie
odszkodowania
za szkodę
spowodowaną
uniemożliwieniem
pracy
zarobkowej
osobie
represjonowanej
za działalność na
rzecz**

**niepodległego
bytu Państwa
Polskiego do
poziomu tych
środków, które
mogłaby
przeznaczyć na
swoje
oszczędności.
Odszkodowanie
w oparciu o
art. 8 ust. 1
ustawy lutowej,
wynikające z
utruty przez
represjonowanego
dochodów z
wynagrodzenia
za pracę powinno
być zasądzane z
uwzględnieniem
pełnej kwoty
utraconego przez
osobę
represjonowaną
wynagrodzenia,
nie zaś
miarkowane do
hipotetycznej
kwoty
możliwych do
osiągnięcia przez
nią oszczędności
(por. wyroki SN:
z 07.11.2019 r.,
IV KK 351/18,
LEX nr 3275554;
z 05.06.2019 r.,
III KK 189/18,
LEX nr 2692735).
Sposób
określenia
zakresu
kompensacji
szkody,
opierający się
na założeniu,
że przy
miarkowaniu
wysokości**

**takiego
odszkodowania
należy odliczyć
wydatki, które
represjonowany
poniósłby na
utrzymanie
własne i rodziny,
wychowanie i
kształcenie
dzieci, na
potrzeby
kulturowe,
rozrywkowe etc.
etc., gdyby
pozostawał na
wolności, jest
zatem błędny.
Nadto byłby on
niesprawiedliwy
szczególnie w
sprawach takich,
jak
przedmiotowa, a
zatem w
odniesieniu do
osób
represjonowanych
za działalność na
rzecz
niepodległego
bytu Państwa
Polskiego, w
których
wysokość
uzyskiwanych
dochodów była,
a ich większość
musiałaby być
przeznaczana na
bieżące potrzeby
życiowe rodziny.
Co więcej, istotą
odpowiedzialności
odszkodowawczej,
o której mowa
w art. 8 ust. 1
ustawy lutowej,
ponoszonej przez
Skarb Państwa**

na podstawie ryzyka, jest pełna indemnizacja poniesionej szkody, a zatem tego, co zostało utracone, a nie tego, co nie zostało zaoszczędzone. Akumulowanie środków pochodzących z wynagrodzenia za pracę należy do sfery korzystania z posiadanych dochodów, a nie ich pozyskiwania. Nie może zatem stanowić kryterium ustalania wysokości odszkodowania, które ma naprawiać szkodę wynikłą z pozbawienia możliwości uzyskiwania dochodu. Decydowanie o sposobie użytkowania potencjalnych dochodów jest uprawnieniem poszkodowanego, którego realizacja nie ma znaczenia w procesie szacowania rozmiaru szkody (vide wyroki SN: z 05.06.2019 r.,

**III KK 189/18,
LEX nr 2692735;
z 07.11.2019 r.,
IV KK 351/18,
LEX nr 3275554;
z 28.10.2020 r.,
V KK 592/19,
LEX nr 3105475;
z 20.11.2020 r.,
II KK 295/19,
LEX nr 3209570;
z 16.04.2021 r.,
IV KK 75/20,
LEX nr 3229410).**
**Należy również
zauważyć, iż
wskazany przez
Sąd I instancji
sposób
miarkowania
odszkodowania
oparty jest na
fikcyjnym
założeniu, że
możliwe byłoby
zaoszczędzenie
jakiejs
hipotetycznej
części
wynagrodzenia
za pracę, na ogół
jego 50 %. Tego
typu założenie
nie zostało jest
jednak oparte na
żadnych
rzeczywistych
obliczeniach,
dokonanych
przez Sąd I
instancji
rozstrzygający
niniejszą sprawę
i stąd, już
choćby z tego
tytułu, nasuwa
uzasadnione
wątpliwości co
do swojej
rzetelności. Co**

więcej, nawet
gdyby - co do
zasady - przyjąć,
że tego typu
wyliczenie ma
być rzeczywiście
oparte na
precyzyjnych
ustaleniach, to
generalnie w
znaczącej części
wypadków,
trzeba by dojść
do wniosku, że
represjonowany
nie był w stanie w
ogóle gromadzić
oszczędności (np.
w przypadku
uzyskiwania
niewielkich
zarobków, czy
posiadania na
swoim
utrzymaniu
wielodzietnej
rodziny), co
mogłoby
powinno (w
takiej sytuacji)
prowadzić
przecież do
rozstrzygnięcia
oddalającego w
całości wniosek o
odszkodowanie.
Skutek taki
pozostawałby
jednak w
oczywistej,
całkowitej
sprzeczności z
ratio legis
ustawy lutowej
i niweczyłby jej
rekompensacyjne
znaczenie.
Ponadto dwóch
represjonowanych,
uzyskujących

(przed
skazaniem na
takie same kary)
identyczne
dochody, przy
zastosowaniu
tego
nieuzasadnionego
sposobu
miarkowania,
mogłoby
„otrzymać” różne
odszkodowania,
bo mieliby różne
możliwości w
zakresie
oszczędzania.
Taki skutek
byłby jawnie
niesprawiedliwy
(por.
uzasadnienie
wyroku SN z
07.11.2019 r.,
IV KK 351/18,
LEX nr 3275554).
Niewątpliwe jest
również, że
koszty
utrzymania
osoby
represjonowanej
w zakładzie
karym (w tym
wyżywienie,
odzież, środki
czystości,
podstawowa
opieka
medyczna) nie
stanowią
korzyści, o którą
należałoby
pomniejszyć
odszkodowanie,
przysługujące jej
na podstawie
art. 8 ust. 1
ustawy lutowej.
Zapewnienie

**każdemu
pozbawionemu
wolności
wyżywienia,
odzieży, środków
czystości,
podstawowej
opieki medycznej
nie jest niczym
innym, jak
zwykłym
przejawem
poszanowania
przyrodzonej
godności
człowieka. Nie
można zatem
obciążać
uprawnionego
do
odszkodowania
obowiązkiem
ponoszenia
kosztów tego,
że w trakcie
niesłusznego
pozbawienia
wolności był
traktowany w
sposób
humanitarny.
Zajęcie w tej
kwestii
odmiennego
stanowiska
prowadziłoby do
wniosków
trudnych do
pogodzenia ze
społecznym
poczuciem
sprawiedliwości.
Oznaczałoby
przecież, iż
osobie słusznie
pozbawionej
wolności
zapewnia się
„nieodpłatną”
realizację**

gwarantowanego w art. 41 ust. 4 Konstytucji RP prawa do traktowania w sposób humanitarny, a osoba, która wolności została pozbawiona niesłusznie musi sama ponieść koszty takiego traktowania, które zostaną potrącone z należnego jej odszkodowania (por. wyroki SN: z 07.11.2019 r., IV KK 351/18, LEX nr 3275554; z 05.06.2019 r., III KK 189/18, LEX nr 2692735). Wreszcie zauważyć także wypada, że art. 5 ust. 5 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284), daje prawo do odszkodowania każdemu, kto został niezgodnie z prawem pozbawiony wolności, zaś art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. nadaje obowiązkowi naprawienia szkody

wyrażonej przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej, rangę zasady. Także i w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, że przepis art. 41 ust. 5 Konstytucji RP jest samodzielnym źródłem prawa do odszkodowania z tego tytułu. Należne uprawnionemu odszkodowanie powinno mieć co zasady charakter pełny - rekompensować zarówno szkodę materialną (doznana strata, utracony zysk), jak i niematerialną (por. wyrok TK z 01.03.2011 r., P 21/09, OTK-A 2011, Nr 2, poz. 7). Mając zatem na uwadze wszystkie przytoczone wyżej względy, w ocenie Sądu Apelacyjnego, odszkodowanie z tytułu utraconych przez B. J. (1) (w okresie izolacji) dochodów

**powinno być
zasądzone z
uwzględnieniem
pełnej kwoty
utraconego przez
niego
wynagrodzenia,
nie zaś
miarkowane do
hipotetycznej
kwoty
możliwych do
osiągnięcia przez
niego
„oszczędności” (po
potrąceniu 50
% wydatków).
W związku z
powyższym,
zarzut
naruszenia
przepisów prawa
materialnego,
poprzez
pomniejszenie
należnego
odszkodowania,
z tytułu
utraconego przez
represjonowanego
wynagrodzenia,
o koszty
utrzymania
siebie i rodziny
(w wysokości
50 % zarobków,
przyjętej przez
Sąd I instancji)
okazał się
zasadny.**

**Na marginesie
ww.
zasadniczych
kwestii skarżący
nie bez racji
wskazuje, że
nawet brak
możliwości
dokładnego**

**wykazania
wysokości
żądanego
odszkodowania z
tytułu
utraconego przez
represjonowanego
wynagrodzenia -
w sytuacji, gdy
sam fakt
wykonywania tej
pracy i jej
zarobkowy
charakter
zostały
udowodnione -
nakazywał
Sądowi I
instancji
sięgnięcie po
art. 322 k.p.c.
(zarzuty nr II.
b i d), w
myśl którego
sąd może w
wyroku zasądzić
odpowiednią
sumę według
swojej oceny,
opartej na
rozważeniu
wszystkich
okoliczności tej
sprawy. Nie
sposób przy tej
okazji pominąć,
że sąd
rozpoznający
wniosek o
odszkodowanie,
zgodnie z treścią
art. 2 § 2
k.p.k., powinien
w procedowaniu
dążyć do tego,
ażeby podstawę
rozstrzygnięcia
stanowiły
prawdziwe
ustalenia**

faktyczne (zob. wyroki SN: z 22.03.2001 r., V CKN 1072/00, LEX nr 1168068; z 04.11.2004 r., WK 19/04, OSNwSK 2004/1/2011; z 02.03.2010 r., III KK 317/09, LEX nr 577206; postanowienie SN z 06.05.2014 r., V KK 384/13, LEX nr 1463434). Tymczasem w realiach przedmiotowej sprawy Sąd I instancji wskazując, że brak jest możliwości ustalenia w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, w jakiej wysokości represjonowany ponosiłby wydatki na utrzymanie siebie i rodziny, gdyby nie został pozbawiony wolności, niezasadnie przyjął, że B. J. (1) na siebie i syna wydatkował 50 % osiąganego wynagrodzenia i w takiej samej wysokości byłby w stanie poczynić oszczędności. W konsekwencji,

**kwotę
utraconego przez
ojca
wnioskodawczyni
wynagrodzenia
za okres 13
miesięcy
(wynoszącego
zgodnie z
błędym
wyliczeniem
Sądu I instancji
- 24.452,98 zł,
o czym powyżej)
podzielił na
połowę i
nietrafnie
skonstatował, że
szkoda z
powyższego
tytułu wyniosła
12.226,49 zł. Z
takim
rozumowaniem
Sądu I instancji
nie sposób się
zgodzić,
albowiem - jak
już wskazano
powyżej -
odszkodowanie
wynikające z
utruty przez
represjonowanego
dochodów
powinno być
zasądzane,
zgodnie z art.
361 § 2 k.c., z
uwzględnieniem
pełnej kwoty
utraconego przez
poszkodowanego
wynagrodzenia
za pracę, nie
zaś miarkowane
do hipotetycznej
kwoty
możliwych do
osiągnięcia przez**

**niego
oszczędności,
gdyby nie został
pozbawiony
wolności.**

**Reasumując,
generalnie
zasadne okazały
się zarzuty
zogniskowane w
zakresie
niewłaściwego
ustalenia kwoty
zasądzonego
odszkodowania.
Skutkowało to
potrzebą
dokonania przez
sąd ad quem
korekty
zaskarżonego
wyroku i w
tym aspekcie
- podwyższeniem
zasądzonego
odszkodowania
do kwoty
32.497,50 zł,
żądaney
ostatecznie przez
pełnomocnika
wnioskodawczyni,
obejmującej
kwotę - 32.007.50
zł z tytułu
utraconych
zarobków
(wyliczoną w
sposób należyty
przez
pełnomocnika w
piśmie z dnia
15.09.2021 r.
- k. 198v)
oraz dodatkowo
- kwotę 490 zł
z tytułu tzw.
„zarekwirowanych
przedmiotów” (k.**

199v). Trafne było natomiast stanowisko Sądu I instancji w zakresie dochodzonej uprzednio we wniosku sumy 1.680 zł z tytułu „wynagrodzenia obroncy” (zasądzenie SO k. 218 in principio). Niejako uzupełniając i na marginesie (dla przejrzystości wywodów) wyjaśnić też należy, iż obarczony błędem był zawarty w petitum apelacji wniosek o zasądzenie dalszej kwoty 19.781,01 zł, tytułem odszkodowania, albowiem Sąd I instancji zasądził na rzecz E. V.kwotę 12.768,43 zł, a jedynie w pisemnych motywach wydanego orzeczenia wskazał, iż doszło do omyłki i w rzeczywistości winna to być kwota 12.716,49 zł (s. 8-9 i 11 uzasadnienia SO).

Przypomnieć należy, iż w wypadku rozbieżności między uzasadnieniem wyroku, a jego sentencją, decydujące w takiej sytuacji znaczenie ma część dyspozytywna wyroku. Ustawa wiąże skutki prawne wyłącznie z prawomocnym rozstrzygnięciem i to właśnie rozstrzygnięcie sądu, zawarte w dyspozytywnej części wyroku, zostaje publicznie ogłoszone. Zatem, w ocenie sądu odwoławczego, zasądzone odszkodowanie winno być podwyższone do kwoty 32.497,50 zł (tj. zwiększone o kwotę 19.729,07 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy należną kwotą 32.497,50 zł, a kwotą 12.768,43 zł, zasądzoną w zaskarżonym wyroku).

Nie sposób było również odmówić racji skarżącemu w

*zakresie
dotyczącym
ostatniego
zarzutu apelacji -
obrazy
przepisów prawa
materialnego, tj.
art. 481 § 1 k.c.,
„poprzez jego
niezastosowanie
i nieprzyznanie
od zasądzonych
sum odsetek
ustawowych za
opóźnienie
liczonych od dnia
uprawomocnienia
się wyroku do
dnia zapłaty,
pomimo
zgłoszenia
takiego żądania
w
przedmiotowym
wniosku”. W tej
mierze wyjaśnić
należy, iż w
postępowaniach
prowadzonych
na podstawie
ustawy lutowej,
mają wprost
zastosowanie
przepisy prawa
materialnego
cywilnego, a
takim przepisem
jest m.in. art.
481 k.c., chyba
że są sprzeczne z
normami
materialnoprawnymi
zawartymi w
rozdziale 58
k.p.k. (vide A.
Lach [red.],
Dochodzenie
roszczeń
cywilnych a
proces karny,*

WKP 2018, LEX).
**Konieczność
wyraźnego
wskazania w
wyroku
uwzględniającym
w części wniosek
o
zadośćuczynienie
i odszkodowanie,
że
wnioskodawczyni
należą się odsetki
ustawowe za
opóźnienie, a nie
po prostu odsetki
ustawowe, jak to
uczynił Sąd I
instancji, wynika
ze zmian tej
instytucji
zaistniałych w
prawie
cywilnym.
Przypomnieć
bowiem należy,
że z dniem
1 stycznia 2016
r. doszło do
nowelizacji art.
481 k.c., a w
jego § 2 (4)
została zawarta
delegacja
ustawowa dla
Ministra
Sprawiedliwości
do ogłoszenia
- w drodze
obwieszczenia w
Monitorze
Polskim -
wysokości
odsetek
ustawowych za
opóźnienie (zob.
wyrok SA w
Katowicach z
07.09.2018 r.,
II AKa 200/18,**

*LEX nr 2578325).
Ustawa z dnia
9 października
2015 r.
zmieniająca
Kodeks cywilny
zmodyfikowała
także treść
przepisu art. 481
k.c. W wyniku
dokonanej
nowelizacji
obecnie
wyróżnia się
dwie odrębne
instytucje (i
kategorie
pojęciowe), a
mianowicie:
odsetki
ustawowe (o
których mowa w
art. 359 § 2
k.c.), określane
niekiedy mianem
odsetek
ustawowych
„zwykłych” oraz
odsetki
ustawowe za
opóźnienie, które
zostały
uregulowane w
art. 481 § 2
k.c. Dodatkowo,
odnosząc się w
tym miejscu do
istoty żądania
zasądzenia
odsetek
ustawowych za
opóźnienie,
zauważyć
należy, że art.
481 k.c. i art. 455
k.c. w tego typu
sprawach muszą
uwzględniać
specyfikę spraw
o odszkodowanie*

i

**zadośćuczynienie.
Jedynie dla
porządku należy
przypomnieć, że
odszkodowanie i
zadośćuczynienie,
dochodzone w
trybie ustawy
lutowej,
zachowują
szereg
odrębności w
stosunku do
zasad
obowiązujących
przy
dochodzeniu
roszczeń na
podstawie
przepisów prawa
cywilnego.
Zgłoszenie
wniosku o
przyznanie
odszkodowania
(zadośćuczynienia)
na podstawie art.
8 ust. 1 ustawy
lutowej nie jest
wezwaniami do
zapłaty w
rozumieniu
prawa cywilnego
materialnego,
ale czynnością
procesową
inicjującą
rozpoznanie
sprawy.
Prowadzi to do
przyjęcia
wniosku, że
ustawodawca,
wyłączając
cywilnoprawny
tryb dochodzenia
omawianych
roszczeń,
uksztaltował je w**

ten sposób, że dopiero wykonalne orzeczenie sądu staje się podstawą do wypłaty należności. Orzeczenie wydane w tym postępowaniu staje się zaś wykonalne dopiero po uprawomocnieniu się i dopiero z tą chwilą można przyjąć, że Skarb Państwa powinien spełnić świadczenie. Należy zatem uznać, że z właściwości zobowiązania Skarbu Państwa do wypłaty odszkodowania i zadośćuczynienia przewidzianego w przepisie art. 8 ust. 1 cytowanej ustawy wynika, że „terminem spełnienia świadczenia”(art. 455 k.c.) jest uprawomocnienie się orzeczenia o zasądzeniu odszkodowania (zob. uchwała SN z 10.12.1991 r., I KZP 35/91, OSNKW 1992, z. 3-4, poz. 26; postanowienia SN: z 29.04.1991 r., V KRN 475/90, OSNKW

1991, z. 10-12,
poz. 52; wyrok
SA w Krakowie
z 04.10.2007 r.,
II AKa 148/07,
KZS 2007/10/60;
wyrok SA w
Łodzi z
15.01.2008 r., II
AKa 247/07, LEX
nr 517158; wyrok
SA w Katowicach
z 07.10.2010 r.,
II AKa 297/10,
LEX nr 1271857).
Wprawdzie
odsetki od
roszczeń
przewidzianych
w art. 8 ust.
1 ustawy lutowej
są należne od
momentu
uprawomocnienia
się orzeczenia
sądu w tym
przedmiocie,
jednakże
niewątpliwie
rację ma
skarżący
pełnomocnik, że
doszło do obrazy
prawa
materialnego
(art. 481 § 1 k.c.),
polegającej na
zasądzeniu przez
Sąd I instancji
„odsetek
ustawowych”,
zamiast
prawidłowo -
odsetek
ustawowych za
opóźnienie,
liczonych od dnia
uprawomocnienia
się wyroku,
pomimo złożenia

przez wnioskodawczynię stosownego wniosku, albowiem ww. regulacja dotyczy właśnie „odsetek ustawowych za opóźnienie”. W konsekwencji należało zmienić zaskarżone również rozstrzygnięcie zapadłe w przedmiocie odsetek, przyjmując iż winno ono obejmować odsetki ustawowe za opóźnienie od przyznanych kwot tytułem zadośćuczynienia oraz odszkodowania, liczone od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Mając na uwadze zaprezentowane wyżej względy Sąd Apelacyjny orzekł, jak w wyroku.

Wniosek

Pełnomocnik wnioskodawczyni E. V. wniósł o:
„- zmianę wyroku Sądu Okręgowego

#zasadny
#częściowo zasadny
#niezasadny

<p>w Szczecinie III Wydziału Karnego z dnia 5 października 2021 r. w sprawie o sygn. akt III Ko 87/21 poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni dalszej kwoty 2.237.545,36 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty oraz dalszej kwoty 19.781.01 zł tytułem odszkodowania za doznaną szkodę wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, zgodnie z przedmiotowym wnioskiem.</p> <p>Ewentualnie</p> <p>- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.”</p>	<p>#zasadny</p> <p>#częściowo zasadny</p> <p>#niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		

Z przyczyn
szczegółowo
wskazanych we
wcześniejszych
akapitach
niniejszego
uzasadnienia, za
częściowo trafne
uznać należało
wnioski apelacji
pełnomocnika w
zakresie
zmierającym do
konieczności
dokonania korekty
zaskarżonego
wyroku, odnośnie
zasądzonego na
rzecz E. V.
zadośćuczynienia
oraz
odszkodowania,
tudzież
rozstrzygnięcia
dotyczącego
odsetek. Nietrafny
był natomiast
wniosek
alternatywny.
Mianowicie
pełnomocnik w
ogóle nie wskazał
nawet, z jakich in
concreto powodów i
na jakiej podstawie
prawnej (w świetle
treści art. 437
§ 2 k.p.k.),
Sąd Apelacyjny
miałby zdecydować
„o uchyleniu
zaskarżonego
wyroku i
przekazaniu sprawy
sądowi I instancji do
ponownego
rozpoznania”, skoro
autor apelacji ani
nie wskazywał na

przyczyny z art. 439 § 1 k.p.k., ani (co oczywiste) z art. 454 k.p.k., ani też nie akcentował perspektywy (konieczności) przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości (arg. ex art. 437 § 2 in fine k.p.k.).

4.
**OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU
Z URZĘDU**

4.1.

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności

**ROZSTRZYGNIĘCIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

1.7. **Utrzymanie
w mocy wyroku
sądu pierwszej
instancji**

5.1.1.

Przedmiot
utrzymania w mocy

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy

1.8. **Zmiana
wyroku sądu**

<i>pierwszej instancji</i>		
5.2.1	Przedmiot i zakres zmiany	
<p>Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:</p> <p>1) podwyższył wysokość zasadzonego w punkcie 1 odszkodowania od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni E. V. - do kwoty 32.497,50 zł, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,</p> <p>2) podwyższył wysokość zasadzonego w punkcie 2 zadośćuczynienia od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni E. V. - do kwoty 130.000 zł, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.</p>		
Zwięźle o powodach zmiany		

<p>Dokonana zmiana zaskarżonego wyroku była konsekwencją częściowej zasadności apelacji pełnomocnika wnioskodawczyni E. V., zaś szczegółowa argumentacja postąpienia sądu ad quem, zaprezentowana została w niniejszych motywach orzeczenia odwoławczego.</p>			
<p>0.1. Uchylenie wyroku pierwszej instancji 5.3. sądu</p>			
<p>1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>			
<p>5.3.1.1.1.</p>		<p># art. 439 k.p.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>			
<p>5.3.1.2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>			

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.9. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
II	Wszystkie zaprezentowane powyżej względy sprawiły, że Sąd Apelacyjny, dokonał w orzeczeniu Sądu I instancji opisanej powyżej zmiany, zaś wobec oczywistego braku innych		

	<p>przyczyn z art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. oraz z art. 455 k.p.k., w pozostałej części, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., zaskarżony wyrok jako trafny i sprawiedliwy - utrzymał w mocy.</p>	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III i IV	<p>O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o unormowanie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U.2021.1693 t.j. z dnia 2021.09.15), zgodnie z którym koszty postępowania w sprawach objętych ustawą, ponosi Skarb Państwa (przy czym rzecz jasna dotyczy to tylko kosztów powstałych do czasu prawomocnego zakończenia postępowania - zob.</p>	

postanowienia SN: z 21.03.1997 r., WKN 5/97, OSNKW 1997, z. 7-8, poz. 55; z 24.04.2014 r., V KK 51/14, LEX nr 51/14; z 09.09.2020 r., III KO 50/20, LEX nr 3149325). Sąd Apelacyjny zasądził również od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni E. V. kwotę 240 zł, tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym, zaś podstawę do takiego postąpienia stanowiły nadto przepisy § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j. z dnia 2018.01.30) w zw. z art. 22(5) ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2020.75 t.j. z dnia 2020.01.16).

7. PODPIS

SSA Andrzej
Olszewski SSA Jacek
Szreder SSA
Stanisław
Stankiewicz

1.10. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawczyni E. V.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wskazana w apelacji część zaskarżonego wyroku		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana